

Blokken, niet te kloppen

TEKST EN FOTO'S
CAROLINE BOUDRY

‘Daan is een enthousiaste speler’, zeg kinderbegeleidster Jette De Neve. ‘Geef hem enkele blokken en hij is vertrokken: een toren, een rijtje ... Daan creëert onmiddellijk zijn spel.’
De kracht van blokken is niet te kloppen.

Houten of kurken blokken bieden veel speelmogelijkheden. Ze hebben een vorm en kleur, en hout en kurk voelen aangenaam aan. Kinderen kunnen zelf bepalen wat en hoe ze bouwen. Ze kunnen blokken stapelen of naast elkaar plaatsen. Bij dergelijk niet voorgestructureerd materiaal is een kind volledig vrij wat het ermee doet. Daan krijgt enkele blokken en hoeft geen schema of regels te volgen. Hij ontdekt er eindeloze spelvarianten mee.

Wat zit er in de doos?

Jette heeft vandaag een bijzonder plan: ‘Ik heb drie dozen klaargezet, in elke doos zit een andere soort blokken. De kinderen krijgen per doos voldoende tijd om de blokken te verkennen. Eens ze die uit de

derde doos verkend hebben, zal ik ze allemaal samen aanbieden. Jette, Daan, Otis en Noé zitten op een stoel aan tafel. Daar staat een doos op. Jette opent die heel langzaam. De spanning stijgt. Alle blikken volgen het deksel en richten zich dan op de doos. Wat zit er daarin? Daan neemt een houten blok, nog een en nog een. Hij stapelt die op elkaar. Daarna neemt Noé enkele blokken en als laatste is Otis aan de beurt. ‘De wijze waarop je het speelgoed aanbiedt, is heel belangrijk’, vertelt Jette. ‘Hier zitten de kinderen op een stoel aan tafel. Maar ze kunnen ook aan tafel staan of op een speelmat zitten. Waar en hoe je zit of staat heeft allemaal invloed op hun spel. Ik koos er heel bewust voor om de doos langzaam te openen. Zo maak je hen nieuwsgierig. Ik merkte ook hoe zorgvuldig en rustig Daan, Otis en Noé hun blokken uitkozen.’

‘Met blokken variëren kinderen eindeloos’

Actie en reactie

De doos is het werk van een ouder. De houten blokken en schijven maakte hij van grote, dikke en dunne takken. Die schuurde hij op, en daardoor zijn ze aangenaam om aan te voelen, en dus ideaal spel materiaal voor de kinderen. Otis, Noé en Daan verkennen, ontdekken en experimenteren. Ze genieten van hun spel, elk op hun manier. Daan bouwt een toren, maar die valt om en hij bouwt onmiddellijk een nieuwe. Hij neemt nog meer houten blokken uit de doos en bouwt niet één, maar drie torens. Noé kijkt naar Daan, en gaat over tot actie. Hij maakt een rijtje met de blokken. Jette kijkt hoe Daan het ene blok op het andere plaatst. Jette moedigt hem aan: ‘Eén, twee, drie!’ Je hoort ook Noé tellen: ‘Eén, twee, drie.’ Jette lacht: ‘Toch mooi, hé. Noé is intens aan het spelen, kijkt naar het spel van Daan en telt luidop zijn blokken. Dat is de eerste keer dat ik hem hoor tellen.’ Otis heeft ondertussen ook enkele blokken verzameld. ‘Ik herken de kinderen aan de manier waarop ze spelen: Daan speelt uitbundig zoals hij vaak uitgelaaten speelt in de tuin en enthousiast eet. Noé speelt heel rustig in volle concentratie en Otis wacht af. Hij observeerde Daan en Noé, genoot ervan en na een poos speelde ook hij volop met de blokken’. Kinderen leren uit zichzelf, van elkaar en van het materiaal.

Kleur en vorm in balans

De houten blokken zijn opgeruimd en Jette zet een volgende doos met een verrassing op tafel. Er groeit een ritueel: alle drie wachten ze vol spanning af tot Jette de doos opent. ‘Ja!’ roept Daan. ‘Blokken!’ In de doos liggen driehoeken, vierkanten, rechthoeken en halve rondes. Het is een doos vol geometrische vormen en kaders die gevuld zijn met gekleurd plexiglas, zand, water en gekleurde parels. Daan kijkt door de driehoek met groen plexiglas en Noé laat het blauwe zand van links naar rechts glijden. Otis zet blokken op een rij. Hij kiest twee halve cirkels. De ene is gevuld met gele parels, de andere met gekleurd zand. Hij stapelt die op elkaar. ‘Straf hé,’ lacht Jette, ‘want dat is geen eenvoudige constructie. Het is een experiment met de zwaartekracht. Ik wil de kinderen eerst de tijd geven om alle materialen te verkennen. Eerst gaf ik hen de houten blokken, nu zijn het blokken met een heel andere sensatie. Straks ruim ik alles nog eens op en geef ik hen kurken blokken. En daarna geef ik dingen uit de drie dozen samen. Zo krijgen ze de tijd om de materialen rustig te verkennen, volop te experimenteren en op te gaan in hun eigen spel.’ En de speelintensiteit? Die was hoog. Héél hoog. 🐦

Met dank aan de kinderen en kinderbegeleidster van de Bijtjes, groepsopvang De Knuffelboom XL, Gent